

Buitsport, gastvrijheid en natuur: samen sterker!

Gezamenlijke uitdagingen

De sport-, natuur- en gastvrijheidssectoren zijn volop in beweging. Elk van deze sectoren heeft zijn eigen uitdagingen en ontwikkelingen. Als je deze bestudeert blijkt al snel dat de belangen op een aantal terreinen dicht bij elkaar liggen. Door samen te werken zouden alle sectoren kunnen profiteren, maar waar liggen precies de aanknopingspunten?

Wat willen buitensporters?

Buitsporters willen vooral toegang krijgen en/of houden tot bos- en natuurterreinen. Zo willen zij bijvoorbeeld volwaardige routenetwerken tot hun beschikking hebben, maar ook interessante producten en diensten aangeboden krijgen, zoals clinics, trainingen en evenementen. Dit is een aantal conclusies uit het "Actieplan buitensport" dat vorig jaar door de buitensportbonden is gepresenteerd. In het Actieplan wordt ook geconcludeerd dat er gezocht moet worden naar nieuwe financieringsmodellen voor de instandhouding van bos- en natuurterreinen en de routenetwerken die er in liggen. Innovatieve samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld recreatieondernemers worden hierbij als een belangrijke voorwaarde gezien. De buitensport is zich dus zeer bewust van de kansen of zelfs de noodzaak van samenwerking met de sectoren natuur en gastvrijheid.

Wat willen gastvrijheidsondernemers?

Ook de gastvrijheidssector heeft recent een toekomstvisie opgesteld, genaamd "Vinden, Verrassen, Verbinden". Hierin wordt een visionair beeld geschetst, waarbij Nederland het land moet worden met de hoogste diversiteit aan belevenissen ter wereld. Sport wordt hierbij niet expliciet genoemd. Dit is vreemd als je je

The screenshot shows the website for Center Parcs events. The header includes the Center Parcs logo, navigation tabs for 'Consumers' and 'Zakelijk', and a language selector for 'Nederlands'. The main navigation bar contains 'HOME', 'EVENEMENTEN', 'PARTNERIS', and 'MEDIA'. The page title is 'Mountainbike Weekend'. A sidebar on the left lists navigation options: 'Intro', 'Arrangement', 'Sunparks Kempense Meren', 'Bekijk prijzen', 'Boek nu', and 'Voorwaarden'. The main content area features a large photo of cyclists on a trail with a 'BOEK NU' button. Below the photo, there is a calendar icon for 'NOV 13' and a location icon for 'Sunparks Kempense Meren'. A text block describes the event: 'Kom mountainbiken bij Sunparks! Sunparks organiseert jaarlijks diverse Mountainbike evenementen met uitdaging voor elk niveau! In het weekend van 13 t/m 16 november 2015 is Sunparks Kempense Meren de ideale locatie voor een weekend vol pure fietsgenot. Sunparks Kempense meren ligt in het midden van uitgestrekte dennanbossen, heldere meren en de Kempense zandgronden: de perfecte locatie om je volledig uit te leven met je mountainbike.' A Facebook social sharing widget is visible on the right side of the page.

Sommige ondernemers zien de potenties in van buitensporten, zoals Center Parcs. Er liggen echter nog veel meer mogelijkheden en het zou goed zijn als deze samen met de natuursector worden verkend en benut.

bedenkt dat ons land maar liefst 8 miljoen wandelaars, 6 miljoen recreatieve fietsers en 450.000 paardensporters telt. Recent is bekend geworden dat zowel hardlopers als de wielersporters ieder jaarlijks zo'n half miljard euro besteden. Buitsport zit enorm in de lift en daar kan de gastvrijheidssector van meeprofiteren, mits ze uiteraard aansluiting vinden bij de wensen en eisen van buitensporters. De gastvrijheidssector heeft vanouds een belangrijke verbinding met bos en natuur. De bereidwilligheid om direct of indirect bij te dragen aan de instandhouding ervan is minder uitgesproken dan bij sporters, maar in de toekomstvisie wordt wel geconstateerd dat de sector een belangrijke rol heeft in het vergroten van de aantrekkelijkheid van ons land.

Wat willen eigenaren van natuur en bos?

Bos- en natuureigenaren hebben geen gezamenlijk visiedocument beschikbaar. De behoeften zijn echter voor een groot deel wel bekend. De laatste jaren is grote aandacht ontstaan voor de financiering van bos- en natuurbeheer, nu de overheid zich enigszins heeft terug getrokken uit deze sector. Er wordt naarstig gezocht naar nieuwe economische dragers en men kijkt daarbij ook hoopvol richting buitensporters en in mindere mate naar gastvrijheidsondernemers. Dat lijkt niet onterecht. Veel gastvrijheidsondernemers hebben baat bij het fraaie omliggende landschap waar bos- en natuureigenaren zorg voor dragen. De vraag is alleen welke financieringsmodellen succesvol kunnen

worden. Bos- en natuureigenaren zijn geen ondernemers en willen dit vaak ook niet zijn. Risicovol investeren staat bijvoorbeeld vaak haaks op de doelstelling van de duurzame instandhouding van de terreinen. Het aanbieden van producten en diensten aan buitensporters valt al snel buiten de corebusiness en de expertise van bos- en natuureigenaren. Daarom ligt samenwerking met ondernemers voor de hand. Gastvrijheidsondernemers zijn gewend om producten en diensten te bedenken en te ontwikkelen voor hun gasten. Het gaat daarbij niet alleen om horeca, maar bijvoorbeeld ook om buitensportondernemers, kampeer- en bungalowbedrijven en dagrecreatiebedrijven.

Buitensport, gastvrijheid en natuur vormden dan ook de drie-eenheid van de werkconferentie. Uiteraard zijn bos- en natuureigenaren geïnteresseerd in de kansen die samenwerking biedt op financieel gebied, maar dit mag niet ten koste gaan van de kwaliteiten van hun gebieden. Dit verhoogt de noodzaak om innovatieve producten en diensten te ontwikkelen.

Geanimeerde deelnemers

Het doel en het programma sprak blijkbaar een grote groep mensen aan. Met ruim 140 bezoekers is de conferentie zeer goed bezocht. Er werden volop ideeën en ervaringen uitgewisseld en afspraken gemaakt voor verdere gesprekken. De workshops boden meteen de mogelijkheid voor het leggen van nieuwe contacten en soms ging het gesprek al richting concrete afspraken.

Het doel om personen uit verschillende richtingen (bedrijfsleven, beleid en onderzoek) te betrekken en een goede mix

te krijgen van personen uit de drie sectoren is prima gelukt. Wel viel het op dat, buiten de ondernemers verbonden aan de workshops, er relatief weinig andere gastvrijheidsondernemers waren. De aanwezige gastvrijheidsondernemers gaven na afloop in ieder geval aan dat ze met frisse ideeën en interessante contacten terug naar huis gingen.

Fauteuil interview

De dag startte onder voorzitterschap van Job Boot met een 'fauteuil-discussie' met vertegenwoordigers van de drie sectoren. Dit waren Marc van den Tweel

(algemeen directeur Natuurmonumenten), Adri van de Weyde (voorzitter Recron) en Richard Kaper (hoofd sportparticipatie NOC*NSF). De heren brachten de stemming er gelijk in, want ze namen geen blad voor de mond. Ondanks dat er soms pittig gediscussieerd werd, waren de drie heren ervan overtuigd dat samenwerking mogelijk is en eigenlijk ook noodzakelijk om de uitdagingen aan te kunnen pakken. Lokale initiatieven tot samenwerking zijn hierbij essentieel.

Inspirerende presentaties

De dag werd vervolgd met vier presentaties. Voor de eerste presentatie was Graeme McLean uit Schotland overgekomen. Hij leidt een initiatief waarbij recreatie- en toerismeorganisaties samen

Sporters geven steeds meer uit aan hun sport. Dit was in 2012 zo'n 6,8 miljard euro. Kunnen de gastvrijheids- en de natuursector hier gezamenlijk op inspelen door op een slimme manier de mogelijkheden voor buitensporten in de natuur te vergroten? Ook buitensporters profiteren hier van.

werken met het Britse Staatsbosbeheer en mountainbikerorganisaties. Het doel daarvan is het promoten van mountainbiken met het oog op de economische spin-off en werkgelegenheid die dit creëert. Begonnen als een initiatief om de economische klap van de gekke koeienziekte te boven te komen, is het nu één van de beste voorbeelden in Europa waarbij de economie van een buitensport wordt geoptimaliseerd voor alle drie sectoren. Vervolgens volgde uitleg over twee van de weinige voorbeelden in Nederland van initiatieven waarbij sprake is van samenwerking tussen sport, natuur en gastvrijheid. Rob Heusinkveld is initiatiefnemer van Safari-Joggen. Hierbij wordt hardlopen gecombineerd met het spotten van wild en natuurbeleving.

Aangezien dit altijd 's ochtends vroeg of 's avonds laat is, ligt een verbinding met een overnachting en ontbijt/diner voor de hand. Het joggen vindt plaats in de terreinen van Natuurmonumenten die hiervoor een bijdrage krijgt. Gezien de grote interesse voor zijn initiatief ziet het er wel naar uit dat het zal groeien en ook naar andere terreinen zal uitbreiden. Sander Turnhout beoogt door middel van sportevenementen bij te dragen aan het draagvlak en de financiering voor natuurbeheer. Hij heeft hiervoor eigenhandig Sportschool De Open Lucht opgericht. Hierbinnen worden talloze buitensportevenementen georganiseerd. De eerste stappen op weg naar samenwerking met de gastvrijheidssector zijn al gezet, maar er liggen zeker nog kansen om dit te vergroten. De laatste spreker, Henk van Voornveld (Directeur MarketingOost), benaderde het onderwerp van de werkconferentie vanuit de vrijetijdseconomie en de regiomarketing. Hij liet zien dat er grote kansen liggen, maar dat deze nog onvoldoende worden benut.

Werkende workshops

Na de lunch stonden twee rondes workshops op het programma. De deelnemers konden kiezen uit zes workshops (zie kader). De algemene feedback die de workshopleiders gaven was dat de discussies zeer geanimeerd

De zes workshops

1. Buitensportdag op Erve Middelkamp, *Simone Damhof* en *Marion Kosterink*, *Natuurmonumenten*.
2. Sportieve ambities Camping De Hertshoorn en restaurant Wildebras, *André Licht*, *Camping De Hertshoorn* en *restaurant Wildebras*.
3. Het Elfstedenpad als economische drager voor de streek, *Tjisse Brookman*, *Koninklijke Wandel Bond Nederland*.
4. De kansen bij de herontwikkeling van een defensieterrein bij Nieuw-Milligen, *Evert Leusink* en *Arjan van de Vlekkert*, *Gemeente Apeldoorn*.
5. Mountainbikerouten netwerk Zuid-Limburg als drager voor natuur en de lokale economie, *Sjef Eijmael*, *Trailz043* en *Milan van Wersch*, *Huis voor de Sport Limburg*.
6. De rol van buitensport en gastvrijheid in het verdienmodel van landgoederenlandschap Beetsterzwaag-Oldeterp, *Age Fennema*, *Fennema advies / Landgoederen Beetsterzwaag-Oldeterp*.

waren en dat ze veel goede, creatieve tips mee naar huis kregen voor samenwerking tussen de drie sectoren. Doordat vrijwel alle aanwezigen aan de discussies deelnamen, kregen de workshopleiders een brede input vanuit de drie sectoren.

Hoe nu verder?

Deze werkconferentie was nadrukkelijk een eerste stap op weg naar samenwerking. De deelnemers aan de conferentie onderkenden dat samenwerking op nationaal niveau, bijvoorbeeld tussen de (overkoepelende) landelijke organisaties, van groot belang is, maar dat de werkelijke

successen regionaal en lokaal geboekt moeten worden. Dat is de plek waar lokale buitensporters, bos- en natuureigenaren en gastvrijheidsondernemers elkaar moeten vinden en innovatieve nieuwe producten en diensten moeten ontwikkelen. Meerdere organisaties en personen hebben al aangegeven dit graag met Stichting Probos en haar partners op te willen pakken.

Patrick Jansen
Casper de Groot
Jaap van den Briel

Partners

Stichting Probos was weliswaar de initiatiefnemer en trekker van de werkconferentie, maar dit was niet mogelijk geweest zonder de inhoudelijke en financiële steun van een groot aantal partners uit de drie sectoren.

